

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

12 august 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Petru Ursache

Judecători: Ghenadie Nicolaev, Petru Moraru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Vetrila Oleg, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2015, în cauza penală în privința lui

Vetrila Oleg Andrei, născut la 29 februarie 1976, originar din s. Ghiduleni, r-nul Rezina, domiciliat în s. Mășcăuți, r-nul Criuleni.

Termenul de examinare al cauzei:

1. 10.10.2012 - 21.10.2014 (prima instanță);

2. 10.11.2014 - 02.03.2015 (instanța de apel);

3. 07.05.2015 - 09.06.2015; 14.07.2015 –

12.08.2015 (instanța de recurs)

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 21 octombrie 2014, Vetrila Oleg a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, la 3 (trei) ani închisoare și în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 4 (patru) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere ce țin de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 (cinci) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere ce țin de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 3 (trei) ani.

Conform art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa aplicată i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătoriei Orhei din 15 decembrie 2011, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 6 (șase) ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de răspundere ce țin de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 4 (patru) ani.

Acțiunea civilă a fost admisă, dispunîndu-se încasarea de la Vetrila Oleg în beneficiul părții vătămate Oleinic Irina a prejudiciului material în sumă de 2700 lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Vetrila Oleg, în perioada de la 09 aprilie 2012, ora 07:30 pînă la 15 aprilie 2012, ora 16:30, aflîndu-se în casa nr. 8 situată pe str. Ion Luca Caragiale, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, acționînd cu intenție directă și asigurîndu-se că nu este văzut de nimeni, cu ajutorul unei pînze și șurubelnițe a deschis ușa de la intrare în prima odaie situată în partea laterală de la intrarea în casă, de unde a sustras din dulap o cutie în care se aflau bunuri în sumă totală de 10200 lei, ce aparțineau cet. Panfil Maria, cauzîndu-i părții vătămate o daună materială în proporții considerabile.

Tot el, la 12 aprilie 2012, avînd scopul dobîndirii ilicite a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, în timp ce se afla în apartamentul nr. 106 din str. Matei Basarab 5/5, mun. Chișinău, a dobîndit ilicit de la cet. Oleinic Irina un telefon mobil de model

„Samsung GT-S 3850” la prețul de 2300 lei, după care în același apartament, a mai dobândit ilicit prin abuz de încredere de la Oleinic Irina un alt telefon mobil de model „Samsung C 6712” la prețul de 2700 lei, astfel cauzându-i părții vătămate Oleinic Irina un prejudiciu material considerabil, în sumă totală de 5000 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către inculpat și avocat în numele său, care au solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului în baza art.186 alin.(2) lit.c), d) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, cu aplicarea art. 90 alin. (11) Cod penal și să fie dispusă executarea în mod separat a pedepsei aplicate prin sentința Judecătorei Orhei din 15.12.2011, iar în baza art.190 alin. (2) lit. c) Cod penal - să fie achitat, deoarece în acțiunile lui lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

În motivarea cerințelor sale apelanții au indicat că probele prezentate de partea acuzării nu demonstau vina inculpatului în săvârșirea acestei infracțiuni, declarațiile părții vătămate I. Oleinic, cât și a martorilor, în cazul dat, urmau a fi apreciate critic, deoarece aveau tendința de a induce în eroare organele de drept și a se răzbuna pe inculpat; în cauză au fost încălcate prevederile art. 8 Cod de procedură penală, nefiind dovedită vina inculpatului, respectiv, toate dubiile în probarea învinuirii care nu au fost înlăturate urmau a fi interpretate în favoarea inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2015, care a fost pronunțată integral la 30 martie 2015, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate, fiind menținută sentința.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că prima instanță obiectiv și sub toate aspectele, prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, a examinat și apreciat probele administrate în cauză, care au probat vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate, fiind exprimate prin declarațiile părților vătămate, a martorilor, date atât la urmărirea penală, cât și în cadrul cercetării judecătorești, care coroborau cu celelalte materiale ale cauzei.

La fel, instanța de apel a apreciat critic argumentele apelanților, precum că inculpatul nu a sustras prin înșelăciune telefoanele mobile de la partea vătămată, care benevol i-a transmis telefonul mobil de culoare roz, deoarece acestea au fost combătute prin declarațiile lui I. Oleinic, care a declarat că avînd încredere în inculpat, acesta a cerut primul telefon pe o perioadă de o lună, iar al doilea telefon i l-a dat pentru a-l da la reparație, acesta spunînd că are un prieten care se ocupă cu reparația telefoanelor, însă ulterior nu i l-a întors și nici nu i-a spus că l-a reparat.

Totodată, instanța de apel a conchis că nerecunoașterea vinovăției de către inculpat în săvârșirea infracțiunii de escrocherie, nu echivala cu achitarea lui de vreme ce probele prezentate în sprijinul învinuirii, administrate și apreciate de prima instanță - relevate în cuprinsul sentinței, verificate în ședința instanței de apel, au probat comiterea faptei incriminate inculpatului.

De asemenea, instanța de apel a menționat că nu avea temei de a aprecia critic declarațiile părții vătămate, deoarece aceasta a depus declarații cu privire la constatarea faptei prejudiciabile și identificarea făptuitorului, cât și nu au fost stabilite careva împrejurări ce ar determina instanța să dea apreciere critică depozițiilor acesteia, care a fost audiată sub jurământ și avertizată de răspundere penală în baza art. 312-313 Cod penal, de vreme ce nu a fost dovedită existența unor relații ostile între inculpat și partea vătămată, precum și că aceasta din urmă ar fi urmărit învinuirea pe nedrept a unei persoane nevinovate.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de apel a concluzionat că, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75-77 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunilor comise, de persoana acestuia, care fiind anterior condamnat pentru săvârșirea infracțiunilor similare, careva concluzii pozitive în acest sens nu și-a făcut și corect și întemeiat a considerat că inculpatul putea fi corectat și reeducat doar fiind izolat de societate, deoarece faptele comise de el prezentau un pericol sporit pentru cetățeni, iar pedeapsa stabilită acestuia era echitabilă în raport cu faptele comise.

6. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocat în numele inculpatului care, invocând temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat în baza art.190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În motivarea cerințelor sale avocatul a indicat următoarele:

- sentința de condamnare era bazată pe presupuneri, doar pe declarațiile părții vătămate care urmau a fi apreciate critic, deoarece aceasta a depus plângere la poliție din dorința de a se răzbuna pe inculpat;

- în cauză lipseau careva probe că ar fi existat al doilea telefon și că inculpatul l-ar fi dobândit prin abuz de încredere, partea vătămată neprezentând careva probe în acest sens, astfel, învinuirea inculpatului în săvârșirea infracțiunii de escrocherie fiind bazată pe presupuneri, care urmau a fi interpretate în favoarea inculpatului;

- în ce privește infracțiunea de furt, instanța neîntemeiat nu a reținut că inculpatul a recunoscut vina și în privința acestuia era posibilă stabilirea unei pedepse mai blânde, cu aplicarea prevederilor art. 90 alin. (11) Cod penal.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 09 iunie 2015, care a fost pronunțată integral la 07 iulie 2015, recursul ordinar a fost respins ca inadmisibil, fiind menținută decizia instanței de apel.

8. Decizia instanței de apel a mai fost atacată cu recurs ordinar de către inculpat, care a fost declarat la 06 mai 2015, însă care nu a fost soluționat împreună cu recursul ordinar declarat de către avocat în numele inculpatului, prin care primul, întemeindu-se pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu rejudecarea cauzei.

În motivarea cerințelor sale, inculpatul invocă următoarele:

- nici la o fază a procesului penal nu a fost asigurat cu traducător și nu a primit copiile traduse ale hotărârilor adoptate în privința sa;

- procurorul nu a propus încheierea acordului de recunoaștere a vinovăției;

- nu s-a luat în considerație prezența circumstanțelor atenuante și situația familială pentru stabilirea unei pedepse neprivative de libertate;

- declarațiile părții vătămate pe episodul escrocheriei urmau a fi apreciate critic, deoarece au scopul de a-l învinui în ceea ce el nu a comis;

8.1. Pe cauză nu au fost depuse referințe.

9. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Astfel, instanța de recurs statuează că potrivit art. 421 Cod de procedură penală, coraportat la art. 401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sînt în drept să declare recurs ordinar. Însă, pentru ca acesta să poată fi obiect de examinare în ordinea recursului ordinar, el trebuie să fie declarat în termenul prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală, care este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

Totodată, potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Din materialele cauzei rezultă că dispozitivul deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 02 martie 2015 în prezența inculpatului, fapt confirmat prin procesul-verbal al ședinței de judecată, acesta fiind înștiințat despre data pronunțării deciziei motivate – 30 martie 2015 (V. 4, f.d. 222-224).

Tot din procesul-verbal al ședinței instanței de apel rezultă că, la data pronunțării deciziei motivate – 30 martie 2015, inculpatul a refuzat să fie escortat (V. 4, f.d. 225).

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Reieșind din sensul articolului dat, pentru inculpat, termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) începea să curgă de la 31 martie 2015 și expira la 30 aprilie 2015. Inculpatul a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel la data de 06 mai 2015 (conform datei indicate în cererea de recurs ordinar), adică după expirarea termenului legal de 30 zile prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală (V. 5, f.d. 23).

În concluzia celor expuse, rezultă că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata lui fiind stabilită prin lege. El este absolut și are caracter imperativ, adică depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Totodată, motive întemeiate pentru trimiterea recursului la judecare (existența cazului fortuit sau a forței majore, fie existența unei alte cauze care a pus titularul recursului în situația de a nu putea acționa în conformitate cu legea) nu sunt declarate și stabilite, de aceea Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității recursului declarat de inculpat, ca fiind declarat peste termen.

10. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Vetrila Oleg împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 martie 2015, în cauza penală în privința lui *Vetrila Oleg Andrei*, pe motiv că este declarat peste termen.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 august 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru